

[บริหารรัฐ] จัดการธุรกิจ

■ ธงชัย สันติวงษ์

เชื่อว่าช่วงนี้สิ่งที่นักบริหารโดยเฉพาะนักธุรกิจต้องการและอยากทำที่สุดคือ สถานการณ์ทางกลยุทธ์ของประเทศที่กำลังเคลื่อนตัวไปภายใต้กรรม ที่ตั้งใหม่บริหารภายใต้โครงสร้างราชการใหม่ ซึ่งแน่นอนว่า กลยุทธ์แผนแม่บทที่วางไว้ของพรรคไทยรักไทยคงจะมีการเดินทางต่อไปในPhase ที่ 2 ในฝ่ายรัฐบาลแน่นอนว่าสถานะไม่ปัจจุบัน ความคิดในใจย่อมต้องเชื่อมั่นในฝีมือการบริหารของคนอย่างเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวแล้ว วิกฤตทางและจะเติบโตต่อไปในอัตราสูงแน่นอน

แต่ในฝ่ายของภาคธุรกิจเอกชน โดยธรรมชาติจะไม่เชื่อตามฝ่ายฯ โดยคงจะฟังหูไว้หู และพยายามหาข้อมูลและคาดคะเนสถานะต่อไปด้วยตนเอง ระยะเวลาสำคัญ เพราะเป็นช่วงของการต้องวางแผนการทำธุรกิจสำหรับปี พ.ศ. 2546 ที่กำลังจะมาถึงในอีก 2 เดือนข้างหน้า

แต่การวางแผนในช่วงนี้ การมองภาพรวมและวิเคราะห์ความเป็นจริงที่ได้แยก เพราะ

- ก) มีเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่ไม่แน่นอนอยู่หลายรอบ เช่น การก่อการร้าย ขาวสงครามสหรัฐกับอิรัก
- ข) ข่าวสารการประกาศล้มพันธบัตรของรัฐบาล ทำให้ชาวทั้งรัฐและภาคธุรกิจขนาดใหญ่ มีอิทธิพลสูงที่ทำให้ตัดสินใจแยก ขณะที่ยังไม่อาจวิเคราะห์เจาะลึกเพื่อชี้ทาง ทำให้ไม่แน่ใจในความหวังที่เป็นอยู่
- ค) มีธรรมชาติใหม่ คือ ธรรมชาติโลกาภิวัตน์ทำให้การมองภาพต้องทำทั้งในขอบเขตกว้างทั้งโลก

กับต้องเชื่อมโยงเรื่องอื่นไทย ใกล้เคียงที่มีขนาดเล็กด้วย เพื่อประโยชน์แก่ผู้อ่าน ในที่นี้จะได้วิเคราะห์สถานะทางกลยุทธ์ของไทยให้นักธุรกิจได้ใช้ประกอบการคิดค้นในเชิงการวางแผนที่มี ซึ่งแนวทางคือ การประเมินกลยุทธ์ที่กำลังเรื่องอยู่ว่ามีประสิทธิภาพจริง และเป็นไปตามที่ได้คิดไว้หรือไม่?

สำหรับมุมมองการวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์บริหารเศรษฐกิจ

“กลยุทธ์ฉีกตัวหรือกระจาย” อันเกิดจากเป้าหมายที่ใหญ่และไกลเกินไป ไม่อาจก่อผลหรือสร้างผลงานตามที่ต้องการได้

ภาพกลยุทธ์ในภาพรวมของกรม คือ การพิจารณาถึงการวางความสัมพันธ์ของเศรษฐกิจประเทศกับสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจโลก โดยวิเคราะห์มองที่การเข้าถึงได้ดี ของกลยุทธ์ที่ใช้อยู่ กับ กลไกการเสริมเพิ่มคุณค่าจากกลยุทธ์

ซึ่งหาก 2 ลักษณะข้างต้นมีอยู่จริง ความมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่มีอยู่จริง แต่หากผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามที่หวังหรือที่กล่าวแล้ว อาจแสดงถึง กลยุทธ์ขาดประสิทธิภาพอาจกำลังเกิดขึ้น

โดยทางหนึ่งคือ การขาดพลังในการสร้างคุณค่า เนื่องจากเกิดอาการ “กลยุทธ์ความแน่นแฟ้นหรือถูกใน” ที่เกิดขึ้นในองค์การเอง คือ เกิดการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการทับซ้อนของงาน ทำให้ทรัพยากรที่ใช้เกิดการสิ้นเปลืองไม่ได้ผลตอบแทนคืนกลับมากเท่า กับในทางตรงข้ามคือ อาการ “กลยุทธ์ฉีกตัวหรือกระจาย” อันเกิดจากเป้าหมายที่ไร้อัตราใหญ่และไกลเกินไปคู่กับการใช้ทรัพยากรกระจายไม่ทั่วถึง ไม่อาจก่อผลหรือสร้างผลงานตามที่ต้องการได้

การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การบริหารเศรษฐกิจในขณะนี้เชื่อว่ากลยุทธ์กำลังมีอาการฉีกตัว ดังนี้

1. ขณะที่ยุทธศาสตร์ได้มุ่งเดินทางตามกลยุทธ์โลกตาม “นโยบายการค้าโลกประเทศ” โดยเป้าหมายคือ การมีฐานะเป็นผู้นำในกลุ่มประเทศอาเซียน และมีบทบาทในระดับกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจเช่น APEC นั้น แม้จะไม่มีมติที่ชื่อ Aim High แต่จะไม่เกิดผลในระยะสั้น เพราะต้องใช้เวลาและทุ่มทรัพยากรแก้ปัญหาทำให้ต้องลงมือสร้างความสำเร็จ

ภายในได้ผลบ้างแล้วเท่านั้น

2. การลดดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารยักษ์ใหญ่หลายแห่งด้วยชื่ออ้างว่า เพื่อแก้ปัญหาสภาพคล่องเงินส่วนอื่นให้หันมา Real Sector ยังไม่กระตือรือร้นปล่อยสินเชื่อไม่อาจทำได้มีหน้ายังมีผู้บริหารธนาคารยอมรับว่า การลดดอกเบี้ยจะช่วยให้การแก้หนี้เสียทำได้ง่ายขึ้น โดยรวมการลดดอกเบี้ย จึงหวังผลด้านการแสดงผลกำไรในสาขาชีวิตขึ้นกับการหวังให้หุ้นของสถาบันการเงินคิดตัวขึ้นบ้างในคอนเนคตกับตลาดปี

3. ๒ สาขาที่เริ่มเปิด และรวม ค.ต.ง. เป็นตัวช่วยกับการลดดอกเบี้ยเงินฝาก ด้วยเหตุผลจะช่วยให้มีการนำเงินออกมาใช้ประโยชน์โดยการลงทุน ซึ่งตรงกับนโยบายการกู้ในประเทศ กับหวังให้มีการลงทุนในตลาดหุ้นมากขึ้น แต่ท่ามกลางงาน Good Governance กับบริษัทใหญ่จดทะเบียนที่ถึงการเมืองกำลังมีปัญหา

4. รัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการตามแผนแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ขณะนี้ Asian Wall Street Journal รายงานว่า ตามความคิดเห็นจากนักลงทุนชื่อหุ้นรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปน้อยมาก ทั้งนี้ ยังไม่รวมเอกชนที่รวมและแยกจะออกหุ้นอีกหลายราย

5. มีการยอมรับว่า กองทุน Venture Capital ปรากฏว่าไม่ประสบความสำเร็จ เพราะ “ผู้ประกอบการ SME ส่วนถูกผูกขาด” และ “รัฐบาลกำลังตั้งเป้าหมายที่ ลดภาษีเงินได้แก่ต่างชาติ” เมื่อผลสัมฤทธิ์กับข่าว “ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ไทย” สะท้อนว่าเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะยังเปราะบาง เพราะ Real Sector ของไทยยังไม่ฟื้นและไม่แข็งแรง

ขณะที่กระทรวงรวมที่นำตัวเงินภาคธุรกิจต่างชาติที่เข้ามาลงทุนเพื่อส่งออกจึงเป็นพระเอก ในขณะนี้

6. ขณะที่ยังมีการออกเงิน 45 แห่ง ที่ตั้งหรือชื่อให้เลิก “ก.ม. ฟันฟู” ๓๓ ฉบับ ที่รัฐบาลถอนออกให้ และถูกกล่าวหาว่าเป็น “ก.ม. ขายชาติ” นั้น อาจเข้าใจผิดแทนภาคเอกชน โดยไปรบกวนกับออกมา “ด้านเล็ก ก.ม. ฟันฟู ไทยต้องพึ่งทุนนอก” โดยระบุว่า “ทุนต่างชาติจำเป็นบนสถานการณ์แบงก์ระลอกปล่อยกู้ คนไทยกำลังไม่พอเก็บทุนธุรกิจ”

7. ที่ประเทศเป็นพิษ คือ ขณะนี้ชาวต่างชาติที่ผูกพันสองปี ต่างชาติได้เร่งย้ายฐานเข้าปักหลักในไทย อย่างที่กล่าว โดยยึดเอาไทยเป็นฐานการผลิตสู่การแข่งขันไปทั่วโลก แต่ภาคธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่ในไทย กลับกำลังคืนรับตัวด้วยทิศทางที่สวนทางกันและไม่ชัดเจน คือ “การดึงกระแสเงิน”

โดยสิ่งที่ความหวังใจว่า ภาครัฐจะเร่งตลาดโดยแยกภาคลงทุนย้ายฐานการผลิตไปจีน ทำให้กระแสเงินไปจีน กับการทบทวนออกโดยสนใจเข้าไปลงทุนในจีน ที่เท่าที่ ยังมีความกังวลเรื่องแรงกดดันกับ รัฐบาลเห็นว่าต้องเร่งกับอีกหลายชาติในขณะนี้ “ชนทุกสายมุ่งไปจีน” รวมไปถึงการดึงเรื่องข้อมูลที่มีอยู่คือ (นอกจากภาษาจีน) การสร้างศักยภาพการแข่งขันประกาศอื่นๆ ที่ค้นพบในโครงการวิถีดิจิทัลเศรษฐกิจ เพียงแต่จะมีการยอมรับความจริงกัน แต่โลกเท่านั้น

8. จุดตัดสินใจคือ ปัญหาที่ไม่โครงสร้างเศรษฐกิจที่มีทรัพย์สินของไทยนั้นคือภาคการเกษตรและชนบทของไทยที่มีความถ่วงดุลกับภาค Real Sector โดยรวม ซึ่งยังไม่ทราบว่าจะฟื้นตัวอย่างไร หลังน้ำท่วมใหญ่กับปัญหาการค้าเสรีของต่างชาติที่เข้าครอบงำและทดแทนเศรษฐกิจจากภายในของไทย

โดยมองเศรษฐกิจในภูมิภาคหัวเมืองใหญ่ ซึ่งแน่นอนว่า จะกระทบต่อ Suppliers ที่พึ่งพาอาศัยที่ต่างยังคงกำลังพึ่งพาภาคของรัฐ คือ ต้องไปจีนและพาทางเองคืนจากใจจากผู้ลงทุนที่เข้ามาใหม่